

АБРО, Изх. № 10-00-13/26.04.2017

ДО
Д-Р ВЕСЕЛИН БОЖКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯ ЗА
РЕГУЛИРАНЕ НА СЪОБЩЕНИЯТА

Комисия за регулиране на съобщенията	
Вх. №	12-01-1623
Дата:	26.04.2017г.

Относно: Обществени консултации по реда на чл. 37 ЗЕС относно перспективите за въвеждане на наземно цифрово радиоразпръскване на радиосигнали в радиочестотни ленти 174 – 230 MHz и 526.5 – 1606.5 KHz

УВАЖАЕМИ ДОКТОР БОЖКОВ,

Във връзка с откритата от Комисията за регулиране на съобщенията процедура по обществени консултации по реда на чл. 37 ЗЕС относно перспективите за въвеждане на наземно цифрово радиоразпръскване на радиосигнали в радиочестотни ленти 174 – 230 MHz и 526.5 – 1606.5 KHz, и в рамките на определения в Решение на КРС № 168/ 29.03. 2017 г. срок, моля да приемете изложеното в това писмо становище на Асоциация на българските радио- и телевизионни оператори – АБРО.

На първо място бихме искали да обърнем внимание, че по поставения въпрос, позицията на търговските радиооператори, членове на АБРО, не се различава съществено от позицията, която изразихме през 2014 г. във връзка с проведените тогава обществени консултации относно перспективите за въвеждане на наземно цифрово радиоразпръскване на радиосигнали в България. Становището на АБРО е заведено в Комисията с Ваш вх. No 12-01-3469/14.08.2014 г.

Представителите на АБРО имаха възможност лично да изразят своята позиция и на 02 март 2017 г. по време на срещата между СЕМ, КРС и радиооператорите за обсъждане нагласите на бизнеса във връзка с въвеждането на наземно цифрово радиоразпръскване на радиосигнали T-DAB+.

С настоящото бихме искали да ви уведомим за липсата на интерес от усвояване на ограничен ресурс – радиочестотен спектър за цифрово радиоразпръскване на радиосигнали в България.

Поддържахме позицията, че преминаването към наземно цифрово радиоразпръскване на радиосигнали, трябва да бъде предхождано от сериозен секторен анализ на националния пазар, който да обобщи позициите на всички

заинтересовани страни в процеса: държава, радиооператори, потребители на радиоуслуги и производители на радио-приемници (в т.ч. и производителите и вносителите на автомобили).

Отделно, разговорът за „цифровизацията“ при Радио следва да отчете всички основни характеристики на пазара и на евентуалната допълнителна цифрова услуга, сред които: трайно стагнираният рекламен пазар, запазването на разпространението в УКВ-обхват, готовността на потребителите да закупят специализирано оборудване, очакваното качество на сигнала, вкл. във връзка с настоящото разпространение на стерео сигнал и др.

Във връзка с горното, радиооператорите – членове на АБРО, декларираят срив на пазара на радио реклама. Уверени сме, че при анализ на информацията за приходите на операторите, с която КРС разполага, регулаторът може да направи аналогични заключения за наличието на трайна негативна тенденция. Стагнираният рекламен пазар съвсем закономерно застрашава оцеляването на действащите радиооператори, като през последните години сме свидетели на напускането на пазара от страна на редица по-малки играчи.

Драматичното икономическо положение на радиооператорите поставяме във връзка и с политиката на раздробяване на честотния ресурс и организирането на конкурси в тесни локации, което е икономически неизгодно и пречатства създаването на устойчиви регионални икономически модели с реална културна стойност за радиослушателите. Изграждането на нови съоръжения на островен принцип ще осигури продължаването на тази политика, която в много от случаите ограничава възможностите за слушане на радио.

За разлика от спецификата на прехода към наземно цифрово радиоразпръскване на телевизионен сигнал, дигитализацията при радио не предполага т.нар. switch-off, поради което такава услуга се предлага при дублиране на УКВ разпространението с излъчване в допълнителен честотен обхват за цифрово приемане. В тези условия, независимо от цената на разпространението на цифровия сигнал, усвояването на допълнителен радиочестотен спектър за разпространение на радиопрограми ще натовари допълнително и излишно радиооператорите с икономически неоправдани разходи за лицензиране и излъчване в цифрова среда, което е несъвместимо с интереса на потребителите от съществуването на жизнеспособни стопански субекти, които да създават качествена радиопрограма.

Към момента не ни е известно за провеждането на изследване относно възможностите, готовността или склонността на потребителите да инвестират в цифрови приемници. При отсъствие на подходящи стимули за средния потребител в краткосрочен, а дори и в средносрочен план, да закупи цифров приемник, разширяването на възможностите за приемане на радио няма да доведат до промяна в нагласите за слушане или на обичайните начини на приемане на радиосигнал.

Липсата на доверие към възможността за ефективното въвеждане на цифрово радиоразпръскване на радиосигнали можем да обясним и със системните

проблеми на цифровизацията на телевизионния ефир от гл. точка на създаването на устойчив стопански модел за изграждане и поддръжка на съответната техническа инфраструктура.

Съществен недостатък за провеждането на ползотворна дискусия е и липсата на достатъчно информация относно възможните технологии, които сами по себе си търпят непрекъснато развитие и усъвършенстване, а в същото време предполагат значителна и закрепостяваща за целия пазар инвестиция.

Разбираме интереса на Комисията за регулиране на съобщенията да планира използването на освободения при DVB-T-прехода ограничен честотен ресурс, но поради посочените по-горе причини и условия се съмняваме във възможностите за пълноценни консултации и широко споделена визия относно евентуалното въвеждане на наземно цифрово радиоразпръскване на радиосигнали в България. Горното, съчетано с липсата на анализ относно тенденциите в цифровия преход при Радио в други територии, както и липса на каквато и да било стратегия за евентуалното бъдещо лицензиране на програми за цифрово разпространение, не ни дават основание да осмисляме тези първоначални консултации с конкретни предложения.

В отговор поставените за обсъждане въпроси, от името на нашите членове заявяваме, че българските радиооператори не биха участвали в процедура на КРС за издаване на разрешение за наземно цифрово радиоразпръскване на радиосигнали. Считаме за уместно усилията на държавата и индустрията в този момент да бъдат насочени към решаването на настоящите проблеми на УКВ излъчването и отстраняването на пречките пред качественото радиоразпространение, в т.ч. спиране на „замърсяването“ от страна на чуждестранни програми, увеличаване на мощностите на излъчване и компенсиране на прекъсванията, на които сме свидетели в отделни територии, както и осигуряване на покритие по региони, а не фрагментиране на радиопредаванията в малки локации без самостоятелно икономическо и културно значение.

С уважение,

Атанас Генов

Председател на УС на АБРЮ